

Päätös

13.12.2023

VN/2986/2023
VN/2986/2023-STM-44

Eläkesäätiöiden ja eläkekassojen toiminnan ulkoistaminen –työryhmän toimikauden jatkaminen

Toimikauden jatkaminen

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut eläkesäätiöiden ja eläkekassojen toiminnan ulkoistaminen –työryhmän toimikaudeksi 9.3.2023 – 31.12.2023. Sosiaali- ja terveysministeriö päättää jatkaa työryhmän toimikautta ajalle 1.1.2024 – 1.9.2024.

Tausta

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta totesi mietinnössään StVM 19/2021 – HE 28/2021 vp, että hoitaessaan lakisääteiseen sosiaaliturvaan kuuluvia julkisia hallintotehtäviä eläkekassat ja -säätiöt sekä vakuutuskassat ovat osa välillistä julkista hallintoa. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan saaman selvityksen perusteella vakuutustoimialalla on yleisesti vuosikymmenien ajan ollut vakiintuneena käytäntönä ulkoistaa toimintaa ulkoisille palveluntarjoajille tai esimerkiksi keskittämällä tiettyjä toimintoja ryhmittymän sisällä. Ulkoistaminen on mahdollistanut pienten laitosten toiminnan ja tuonut kustannussäästöjä. Perustuslain 124 § asettaa kuitenkin rajat sille, millaisia toimintoja lakisääteistä vakuutustoimintaa harjoittavat vakuutuslaitokset voivat edelleen ulkoistaa. Valiokunta pitää asiantuntijalausuntojen ja saamansa selvityksen perusteella tärkeänä, että sosiaali- ja terveysministeriö käynnistää työn oikeustilan ja sen tulkinnan selkeyttämiseksi.

Työryhmä on toimikautensa aikana kuullut asiantuntijoita eläkesäätiöiden ja eläkekassojen ulkoistamista toiminnoista ja niiden käytännön toteuttamistavoista. Työryhmässä on käsitelty muistioita ulkoistettujen toimintojen luonteesta julkisena hallintotehtävänä ja näiden edelleen ulkoistamiselle lainsäädännössä asetettavista vaatimuksista sekä eläkesäätiöiden ja eläkekassojen toiminnan järjestämisestä nykymallista poikkeavalla vaihtoehdoisella tavalla. Työryhmän työ on kesken selvitysten ja muistioiden pohjalta tehtävien johtopäätösten sekä näiden perusteella tehtävän jatkovalmistelun osalta.

Tavoite ja tehtävät

Työryhmän tehtävänä on ollut 31.12.2023 päättyvällä toimikaudella selvittää lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkesäätiöiden ja eläkekassojen toimintojen ulkoistamiseen liittyviä oikeudellisia kysymyksiä. Työryhmän tehtävänä on ollut:

- selvittää, mitä toimintoja eläkesäätiöt ja eläkekassat ovat ulkoistaneet ja miten toimintojen ulkoistaminen on käytännössä toteutettu;
- arvioida, mitä eläkesäätiöiden ja eläkekassojen toimintoja on perustuslain näkökulmasta mahdollista ulkoistaa ja mitä vaatimuksia toimintojen ulkoistamiselle tulisi tällöin lainsäädännössä asettaa.

Työryhmän tehtävä on toimikauden aikana tehtyjen selvitysten perusteella todettu ulkoistettujen toimintojen moninaisuudesta johtuen laajaksi. Toisaalta työryhmän työssä on toimikauden aikana noussut esiin tarve arvioida eläkesäätiöiden ja eläkekassojen toiminnan järjestämistä ulkoistettujen toimintojen osalta vaihtoehdoisen mallin pohjalta. Työryhmän tehtävää on toimikautta jatkettaessa tarkoituksenmukaista rajata siten, että työryhmä keskittyy työssään tiettyjen julkisten hallintotehtävien ulkoistamiseen ja

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

edelleen ulkoistamiseen liittyviin oikeudellisiin kysymyksiin. Lisäksi työryhmän tehtävää on tarpeellista täsmentää vaihtoehtoisten mallien arvioinnin osalta.

Työryhmän tehtävänä on 1.1.2024 alkavalla toimikaudella:

- selvittää, mitä toimintoja lakisäateistä eläkevakuutusta harjoittavat eläkesäätiöt ja eläkekassat ovat ulkoistaneet ja miten ulkoistaminen on käytännössä toteutettu;
- päättää niistä ulkoistetuista toiminnoista, joiden osalta arvioidaan, onko kyseessä julkinen hallintotehtävä;
- selvittää vaihtoehtoisia malleja järjestää valikoitujen julkisten hallintotehtävien ulkoistaminen joko lain nojalla tai vaihtoehtoisesti säätämällä julkisten hallintotehtävien ulkoistamisesta lailla siten, että eläkesäätiöiden ja eläkekassojen eläkevakuutustoiminta järjestettäisiin nykytilasta poikkeavalla tavalla;
- arvioida eläkesäätiöiden ja eläkekassojen eläkevakuutustoiminnan toimintojen ulkoistamisen tarkoituksenmukaisuutta koko eläkejärjestelmän kannalta;
- valmistella hallituksen esityksen muotoon kirjoitettu työryhmän mietintö valikoitujen julkisten hallintotehtävien ulkoistamisesta työryhmän valitseman mallin pohjalta, jos työryhmä esittää muutoksia voimassaolevaan lainsäädäntöön.

Kokoonpano

Puheenjohtaja:

Jaana Rissanen, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Katri Ojala, johtava asiantuntija, Akava ry

Vesa Rantahalvari, johtava asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Ismo Heinström, lakimies, Eläkesäätiöyhdistys ESY ry

Sinikka Näätsaari, työura- ja eläkeasioiden päällikkö, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Samppa Koskela, juristi, STTK ry

Tiina Satti, lakiasianpäällikkö, Työeläkevakuuttajat TELA ry

Karoliina Kiuru, johtaja, Eläketurvakeskus

Heini Färkkilä, lainsäädäntöneuvos, oikeusministeriö

Pekka Paaermaa, hallitussihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö

Sihteerit:

Noora Silmonen, lakimies, sosiaali- ja terveysministeriö

Carita Wuorenjuuri, lakimies, Eläketurvakeskus

Asiantuntijajäsenet:

Outi Aalto, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Pirjo Moilanen, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Mikko Määttä, valvontapäällikkö, Finanssivalvonta

Elli Heino, lakiasianjohtaja, Porasto Oy

Työryhmä voi tarvittaessa kuulla myös muita asiantuntijoita ja teettää selvityksiä.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän tavanomaiset menot maksetaan momentilta 33.01.01.01. Työryhmän työskentelystä ei makseta kokouspalkkiota.

Kansliapäällikkö

Veli-Mikko Niemi

Hallitussihteeri

Emmi Äärynen

Jakelu Päätöksessä mainitut

Tiedoksi Oikeusministeriö
Finanssivalvonta
Akava ry
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Elinkeinoelämän Keskusliitto EK
Työeläkevakuuttajat TELA ry
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry
Eläketurvakeskus
STTK ry
Porasto Oy

VN/2986/2023-STM-44

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: